

Alkotmánybíróság

1015 Budapest

Donáti u. 35-45.

Hivatkozási szám: IV/355-1/2016.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/355-2/2016
Érkezett:	2016 ÁPR 12.
Példány:	2
Melléklet:	1 db
Kezelőiroda:	MM

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az ENERGOTT Fejlesztő és Vagyonkezelő Korlátolt Felelősségű Társaság

ügyvezető) a T. Alkotmánybíróság részemre 2016. március 8-án kézbesített hiánypótlásra felhívó levelére a következő

alkotmányjogi panasz kiegészítést

terjesztem elő.

Az ENERGOTT Kft. kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtendő indokok alapján a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság – 2015. november 17. napján kelt – 3.K.32.052/2015/5. számon hozott ítéletét, mint alaptörvény-ellenes bírói döntést semmisítse meg.

A kérelem anyagi jogi jogalapja Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog és jogorvoslathoz való jog), és a XXIV. cikk (1) bekezdés (hatóságok tisztességes eljárása és döntésindokolási kötelezettsége.)

A kérelem eljárásjogi alapja az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a, amely alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangját, és megsemmisíti az alaptörvény-ellenes bírói döntést.

A jogsérelmet az ENERGOTT Kft. által kezdeményezett peres eljárást lefolytató bíróság tisztességtelen eljárása, továbbá a megalapozatlan, az ENERGOTT Kft-t az eljárásból kirekesztő, de őt alapul vevő, és reá nézve, döntést alapozó Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal tisztességtelen eljárása okozta. A korábban benyújtott panaszbeadványban részletesen előadott tények szerint a hatóság eljárása során nem tartotta tiszteletben a fegyveregyenlőség elvét azáltal, hogy bizonyítást nem folytatott le megállapításai és „aggályai” alátámasztásául, az eljárásába nem vonta be az ENERGOTT Kft-t, míg az Önkormányzat nyilatkozatait, javaslatait minden alátámasztás nélkül elfogadta. Ezen felül a bíróság eljárása *contra legem* jogalkalmazással sérti az ENERGOTT Kft. tisztességes eljáráshoz való jogát.

A Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótlásra felhívó levelét 2016. március 8-án vette kézhez az ENERGOTT Kft., így a kiegészített alkotmányjogi panasz benyújtása határidőben történik.

Az indítványozói jogosultság, érintettség igazolása

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal részéről a döntése indokálul szolgáltak a kisebbségi tulajdonos – és annak kapcsolt vállalkozása – vonatkozásában kifejtett negatív értékítélete, szubjektív ellenszenv, konkrét megjelölés, alátámasztás és bizonyíték nélkül. Tehát a döntésben egyértelmű módon értékelésre került az ENERGOTT Kft., annak kapcsolt vállalkozása, és ezáltal az Engedélyes vonatkozásában kifejtett értékítélet.

A keresettel támadott határozatban, annak az ENERGOTT Kft-t érintő részei olyan módon kerültek rögzítésre, hogy azok valóságára nézve sem az Engedélyestől, sem az ENERGOTT Kft-től, sem a [REDACTED] Kft-től semmilyen nyilatkozat megtételére a Hivatal nem biztosított lehetőséget, okirati bizonyítékot nem szerzett be, adatot nem kért, így nyilvánvalóan olyan megalapozatlan kijelentést és megállapítást tartalmaz, aminek a határozatból való mellőzése indokolt.

Az ENERGOTT Kft. rámutat arra, hogy ezen megalapozatlan kijelentések szolgáltak alapul – a Hivatal elmondása szerint – ahhoz, hogy az Engedélyes vonatkozásában a távhőtermelői és távhőszolgáltatói engedélyek visszavonásra kerüljenek. Ezt a Hivatal ki is mondja a határozatban, hogy a döntése meghozatala során ezt figyelembe vette. Ugyanakkor, ezen megállapítások objektív jogsértő és valótlan voltak miatt a teljes határozat jogszerűsége vonható kétségbe.

Összegezve tehát az érdemi döntés megalapozásául szolgálnak az ENERGOTT Kft-t érintő kijelentések, megállapítások; a [REDACTED] Kft-t úgy ítélte meg az eljárása során, mint az Engedélyes kisebbségi tulajdonosi jogait gyakorolni kívánó társaság (ENERGOTT Kft.) kapcsolt vállalkozási körébe tartozót, és „ez növelte a Hivatal aggályait”, megerősítette a döntés meghozatalának alátámasztásában.

A [REDACTED] Kft-nek a Hivatal adott földgáz-kereskedelemre vonatkozó engedélyt, az ENERGOTT Kft-t érintő módon tehát semmiképpen nem ítélt volna meg a földgázkereskedőt.

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal 4034/2015. számú határozata az alábbiakat fejt ki:

„Az Önkormányzat egyben kérte a Hivatal állásfoglalását az Engedélyesben bekövetkezett cégjogi eseménnyel kapcsolatban kialakult helyzetben.

A Hivatal a TFAFO 34/2/2015. ügyiratszámú levelében válaszolt az Önkormányzatnak, kifejtve, hogy mivel az ENERGOTT Kft. és a Hivatal között a cégjogi esemény jogi megítélésében markáns különbség mutatkozik, és ennek eldöntése bírói fórumon van, csak a korábban kiadott és peresített határozatában kifejtett álláspontját tudja fenntartani.”

„A Hivatal osztja az Önkormányzat előbb kifejtett álláspontját, és azzal a kiegészítéssel él, hogy a [REDACTED] Kft. egyfelől az Engedélyes kisebbségi tulajdonosi jogait gyakorolni kívánó társaság kapcsolt vállalkozási körébe tartozik, amely státusza 2014. október 30. napja óta történtek tükrében egyáltalán nem csökkenti, hanem inkább növeli a Hivatal aggályait.”

„Továbbá a Hivatal döntése meghozatala során nem hagyhatta figyelmen kívül az alábbiakat sem:

Az Engedélyes két tulajdonosa közötti feloldhatatlan érdekellentét, illetve a kisebbségi tulajdonosa egyoldalú cégjogi lépései megbénították és jogbizonytalanságot eredményeztek az Engedélyes

működésében, amely jogbizonytalanság végleges jelleggel csak jelentősen később oldódhat fel, tekintettel az erre szolgáló jogi eljárások jogorvoslati fórumaira is.”

A Hivatal a határozatban „*kockázatnövelő tényként értékeli azt, hogy a [REDACTED] Kft. a kisebbségi tulajdonos (ENERGOTT Kft.) kapcsolt vállalkozási körébe tartozik*”. A Hivatal itt az ENERGOTT Kft. vonatkozásában tesz rá nézve dehonesztáló megállapítást, melyet ráadásul kivetít a [REDACTED] Kft-re, és legfőként az Engedélyesre.

Érthetetlen a Hivatal részéről, hogy a kisebbségi tulajdonos, tehát az ENERGOTT Kft. – annak személye -, vagy annak kapcsolt vállalkozása vonatkozásában milyen felróható magatartás mutatható ki, különös figyelemmel arra, hogy illet magá a Hivatal sem hivatkozik meg. Nem képezte a tárgybani határozatot megelőző eljárás tárgyát semmilyen, „2014. október 30. napja óta történtek vizsgálata”, vélhetően ezzel a Hivatalnak sem volt semmilyen problémája – ahogy a Hivatal fogalmaz „aggálya” -, mert nem tette az eljárás részévé ezeknek a vizsgálatát.

Az ENERGOTT Kft-nek, mint az Engedélyes társaságban kisebbségi tulajdonnal rendelkező tagnak – érdeke fűződik ahhoz, hogy az Engedélyes a Társasági Szerződésben rögzített tevékenységét folytassa, különös figyelemmel arra, hogy tőle a távhőtermelő és távhőszolgáltató engedélye jogsértő módon került elvonásra, erre figyelemmel is kérte a támadott határozat megsemmisítését és a Hivatal új eljárásra utasítását.

Az ENERGOTT Kft. vonatkozásában a közigazgatási határozat az ő jogos érdekeit érintő jogszabálysértő és valótlan kijelentéseket tesz, és ezeket az engedélyek visszavonása körében értékelés tárgyává teszi anélkül, hogy az eljárás során a tulajdonosi jogokat gyakorló ENERGOTT Kft. az eljárásban nem került megkeresésre.

A hatóság egyrészt nem pártatlanul, másrészt indokolási kötelezettségüknek eleget nem téve hozott jogsértő állapotot konzerváló határozatot, amellyel az ENERGOTT Kft. tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét eredményezték.

A kisebbségi üzletrész fennállása közvetlen érintettség, és fontos kihangsúlyozni nem csak önmagában érintettséget jelent, hanem jelen esetben éppen ezzel az „indokkal” hozta összefüggésbe a Hivatal a döntésében az Engedélyes meg nem felelősségét, ezen tényre is alapozza a határozatát, nyilvánvaló módon, ha ez, mint ok szerepel a döntésben, akkor az ENERGOTT Kft-nek személyes és közvetlen érintettsége is fennáll. A perindításra a határozattal érintett – a közigazgatási eljárásban nevesített módon szereplő - gazdasági társaság jogosult, és az ENERGOTT Kft. ilyen szereplőként jelenik meg a döntésben. Az ENERGOTT Kft-t érintő érdek közvetlennek tekinthető, az ügy a jogos gazdasági érdekét érinti, és ügyfélnek minősült egy olyan eljárásban, amelyben általa, rajta keresztül minősítette a [REDACTED] Kft-t és az Engedélyest is a hatóság, de magát az ENERGOTT Kft-t is, anélkül, hogy a hatóság a megállapítások alátámasztására bizonyítási eljárást vett volna fel. Továbbá anélkül, hogy cáfolni tudott volna bármit is az ENERGOTT Kft., nyilatkozatot nem szerzett be, csak az Önkormányzattól, adatot nem kért. Az ügy tárgya járulékosan szól közbe addigi helyzetébe, gazdasági érdekébe, arra befolyással és hatással bír.

A bírói döntés alaptörvény-ellenességének okai

„Nem összeegyeztethető a tisztességes eljáráshoz (ügyintézéshez) való joggal, végső fokon a jogállamiság elvével az, ha a törvényalkotó a hatékonyság szempontját úgy érvényesíti, hogy eközben a hatósági eljárás ügyfele személyként vagy hivatása, tevékenysége gyakorlásában kiszolgáltatottá, lényegében eszköztelenné válik a közhatalom fellépésével szemben. A „szolgáltató állam” és a „közmenedzsmen” útkeresése közepette az állam-személy közötti közigazgatási viszonyban sem értelmezhető már a hagyományos hierarchikus, a fogalom eredeti értelme szerinti alá-fölérendeltség rendszere [165/2011. (XII. 20.) AB határozat]. A hivatalbóli eljárás hazai szabályozásban érvényesülő elve magában foglalja a hatóság tényállás tisztázására vonatkozó kötelezettségét. A tényállás tisztázása nem céltalan eljárást jelent. A hatóság az eljárás ezen szakaszában - törvényben szabályozott hatásköréhez igazodóan - azokat a releváns tényeket tárja fel és bizonyítja, amelyek döntésének az alapját képezik. A közigazgatási eljárás hazai szabályozása a szabad bizonyítás elvére és a bizonyítékok szabad mérlegelésére épül, azaz a hatóság maga választja meg a bizonyítás lehetséges eszközeit, és azokat szabadon értékelve hozza meg döntését [165/2011. (XII. 20.) AB határozat]. Amennyiben e kötelezettségének nem tesz eleget, annak a közigazgatási döntés bírósági felülvizsgálata során az a következménye, hogy a határozati tényállás alapjául szolgáló körülményeket neki, mint alperesnek kell bizonyítania.”

Fentiek tükrében az ENERGOTT Kft-nek sérült az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt joga, és a bíróság ezt az állapotot fenntartotta. Érdemi vizsgálat folytatásának mellőzésével, tehát anélkül, hogy megvizsgálta volna a határozatot, és azáltal az ENERGOTT Kft. érintettségét, éppen azt, hogy a hatóság kirekesztette az eljárásból őt, és nem tett eleget tényállás tisztázási és indokolási kötelezettségének, elutasította a keresetet és ezen felül a jogorvoslati jog megvonásával, és a fegyverek egyenlősége sérelmének megvalósításával is az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését megsértette.

A tisztességes eljáráshoz való jog

A bíróság esetjoga – tisztességes eljáráshoz való jog (Egyezmény 6. cikk 1. bekezdés)

A Bíróság esetjoga értelmében a tisztességes eljáráshoz való jogra való hivatkozás megillet minden olyan személyt, aki úgy véli, hogy jogellenes beavatkozás történt valamely jogának gyakorlásába, és aki azt panaszolja, hogy nem volt lehetséges arra, hogy igényét a 6. cikk 1. bekezdésében támasztott követelményeknek megfelelően bíróság elé terjessze. (ld. *Le Compte, Van Leuven and De Meyere v. Belgium*, 23 June 1981, § 44, Series A no. 43.)

A Bíróság több esetben is hangsúlyozta a fegyverek egyenlősége elvének fontosságát. Így kiemelten kezelendő az az elvárás, mely szerint biztosítani kell a felek számára hatékony lehetőséget arra, hogy a másik fél érveit, észrevételeit cáfolhassák, arra reagálhassanak (*Buchberger v. Austria*, no. 32899/96, *judgement 20 December 2001*, 50. §). Ennek eszközei lehetnek a nyilatkozattétel, adatszolgáltatások.

A *Kress vs. Franciaország* ügyben kifejtett álláspontja szerint ennek a jognak a lényegi tartalma: mindkét fél számára ésszerű lehetőség biztosítása arra, hogy ügyét olyan feltételek között adja elő, amelyek nem helyezik őt nyilvánvalóan hátrányos („*substantial disadvantage*”) helyzetbe ellenfeléhez képest. Általánosságban elmondható tehát, hogy egyfajta tisztességes egyensúly („*fair ballance*”) kell fennálljon az eljárásban részt vevők között.

A Bíróság esetjoga értelmében az is fontos követelmény egy demokratikus társadalomban, hogy a védelemhez való jog – így például az eljárás alá vont személy nyilatkozatának érdemi bevonása az ügy értékelésébe – csak a legszükségesebb egyben legindokoltabb esetben és a legkisebb mértékben kerüljön korlátozásra (*Van Mechelen and Others v. the Netherlands*, nos. 21363/93, 21364/93, 21427/93 and 22056/93, judgement 23 April 1997, 58. §).

Az eljárás tisztessége követelményének sérelmét a Bíróság csak akkor tartja megállapíthatónak, ha azt a per későbbi szakaszaiban sem orvosolták. A tisztességes eljárás hiánya megállapítható például, ha az eljárásban a felek számára nem volt biztosítva a felek egyenjogúsága, mellérendeltsége, a megfelelő részvétel vagy a fegyverek egyenlőségének követelménye.

A bíróság gyakorlata értelmében a tisztességes eljárás sérelmét jelenti, ha nincs biztosítva a felek egyenjogúsága, mellérendeltsége és a fegyverek egyenlősége, amely követelmények akkor érvényesülhetnek, amennyiben a fél hatékony lehetőséget kap a másik fél érveinek cáfolására, és a résztvevő peres felek között a fórum, vagy hatóság tisztességes egyensúlyi helyzetet teremt. Jelen ügyben azzal, hogy a hatóság légből kapott, minden jogi alapot nélkülöző és indokolást nem rögzítő döntésével ellehetetlenítette az érdemi mérlegelést, a bíróság pedig mindezt nem tette felülvizsgálat tárgyává, mert a kereshetőségi jogot nem tartotta fennállóknak, és e jog elutasítása ellen nem biztosított jogorvoslatot, konzerválta az alaptörvényellenes hatósági döntést is.

A kereshetőségi jogot elutasító döntéssel szemben az Alaptörvény alapján meg kell, hogy illesse a jogorvoslat az ENERGOTT Kft-t, a Hivatal döntése nem vonható sem kasszációs, sem reformatórius döntési jogkörbe és jelen esetben kontroll nélkül marad. Az ENERGOTT Kft. ügye nem is kerülhetett abba a szakaszba, amelyben érdemben elbírálták volna, vizsgálat tárgyát nem képezhette az, hogy a határozat jogalapja, az ENERGOTT Kft-vel összefüggő indokok alapulvétele valós és jogszerű-e. A döntés ezáltal sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését. A bírói döntés sérti a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogos érdekét sértő hatósági és bírósági döntés ellen jogorvoslattal élhessen. A bíróság megfosztotta az ENERGOTT Kft-t a hatósági döntés elleni jogorvoslattól (kereshetőségi jog elutasítása által), és a saját döntésével szemben, a kereshetőségi jog felülvizsgálatára sem adott jogorvoslatot, holott ez a döntés nem tartozik a Pp. 340. § (2) bekezdése által szabályozott körbe.

A Pp. 340. § (2) bekezdése alapján meghozott döntésként nem értékelhető a bíróság által meghozott döntés, ez a rendelkezés egyértelműen azt mondja ki, hogy kasszációs jogkörben és az ügy tárgyánál fogva megváltoztathatatlanág esetén nem ad helyt a fellebbezésnek. Ezen két esetben érthető, hogy nincs helye fellebbezésnek, hiszen felülvizsgálatra kerül érdemben a közigazgatási határozat és biztosított a jogorvoslat, amely esetkör teljes mértékben megkülönböztetésre szorul tárgybani helyzettől. Jelen ügy egyedi, unikális volta abban nyilvánul meg, hogy a bírósághoz fordulás kritériuma nem jelentette a felülvizsgálatot, nem érdemi elbírálás történt és az egyfokú eljárás miatt a jogorvoslat nem töltötte be funkcióját, így a kereshetőségi jogot elutasító döntéssel szemben kell, hogy biztosítva legyen az ENERGOTT Kft. részére jogorvoslati jog.

A tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos követelménye több elvet és garanciális elemet is magában foglal, így a bírósághoz fordulás jogát, a pártatlanság valamint a jogegyenlőség követelményét,

az ésszerű időn belüli eljárást, a fegyveregyenlőség elvét és a jogorvoslathoz való jogot is. Az ENERGOTT Kft. ezen jogai sérültek, a bírósági döntés pedig konzerválta ezt a helyzetet.

Az Alkotmánybíróság – összefüggésben a döntés indokolásának ügyfél jogorvoslatát segítő jellegével – az indokolást alátámasztó bizonyítékokkal kapcsolatosan arra a konklúzióra jutott, hogy „*azoknak megfelelő alapot kell teremteniük a hatékony jogorvosláshoz.*” [630/B/2005 AB határozat]. A bizonyítékok figyelembe vételénél pedig a hatóságoknak elsődlegesen azt kell szem előtt tartaniuk, hogy a tényállás teljes mértékben feltárásra kerüljön.

Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III.1.) számú határozatának indokolásában, figyelembe véve az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatát is, kimondta, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás követelményrendszere elismeri az indokolt bírói döntéshez való jogot is. Ezen alapvető jog minimális elvárása, hogy a bíróságok az eljárási törvényeknek megfelelően az ügyben szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit, kérelmeit kellő alaposággal megvizsgálják, és ennek értékeléséről határozatukban számot is adjanak {erről lásd: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]–[34]}.

A Tisztelt Alkotmánybíróság hangsúlyozta nem egyszer, hogy az egész eljárás tisztességét kell figyelembe venni annak megállapításakor, hogy sérült-e az alaptörvényi jogosultság. Az eljárást bíróság önkényesen elvonta a jogi alapot az ENERGOTT Kft. érvelése alól teret engedve ezzel annak, hogy jogellenesen kerüljön meghozatalra egy alaptörvényt sértő hatósági és bírósági döntés. Jelen ügyben a jogorvoslati jog teljes kiüresedése megvalósult egy ilyen döntés ellen egy olyan szereplő, az ENERGOTT Kft.-vel szemben, akinek jogos gazdasági érdekét tekintve is, és a határozatban megfogalmazott a határozat által megjelölt indokok révén is közvetlenül érintett az ügyben, hiszen maga a hatóság hozza közvetlen összefüggésbe az ügy tárgyával, és teszi közvetlenül érintetté az ügyben.

Az ENERGOTT Kft. kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a fenti indokok alapján a **Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság** – 2015. november 17. napján kelt – **3.K.32.052/2015/5. számon hozott ítéletét, mint alaptörvény-ellenes bírói döntést semmisítse meg.**

Az ENERGOTT Kft. mellékelten csatolja az ügyvédi meghatalmazást, az ENERGOTT Kft. tulajdonosi jogát igazoló Engedélyesi cégkivonatot, valamint a [REDACTED] Kft. cégkivonatát, amely igazolja az ENERGOTT Kft. tagságát.

Tisztelettel

[REDACTED]
ENERGOTT Fejlesztő és Vagyongélesztő

Korlátolt Felelősségű Társaság
[REDACTED]